

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК LVII Ч. 266. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІСІРОК, 15-го ЛИСТОПАДА 1949.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

No. 266. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 15, 1949.

VOL. LVII

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-4897 — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ПЛАТНЯ РОБІТНИКІВ ПОНАД ДЕСЯТЬ БІЛЛІОНІВ

Пресова агенція Асошіейтед Прес зробила підсумки платень, які дістають робітники і працівники в Злучених Державках і прийшла до висновку, що ці платні виносуть в біжучому скарбовому році \$10,200,000,000 крім платень для збройних сил. Вуличний фіскальний рік

кінчиться 30 червня 1950 р. Із загаданої суми дістають цивільні робітники \$6,640,000, а робітники в уніформах, які працюють для збройних сил, дістануть \$3,574,000. Коли б розділити всю суму на людей, що платять податки, то на кожного податковця припаде б \$227 річно. Крім робітничих платень федеральний уряд виплачує ще \$3,692,000 воїнам, морякам, летунам та цивільним особам в службі при збройних силах.

Ці платні виявляють, що федеральний уряд Злучених Держав є найбільший працедавець поміж усіма працедавцями в Америці, а на кожних сто за трудових осіб шість с на платні уряду. Із кожних \$100 платні всім доларів дістають урядовці й федеральні робітники. У скарбовому році 1951 передбачують ще більш виплати федерального уряду.

СТРАЙКІ В СТАЛЕВОМУ ПРОМИСЛІ МАЙЖЕ ПОКІНЧЕНІ.

З підписанням контракту між юніоністських робітників і підприємством Юнайтед Стейт Стіл Корпорейшен майже 80 відсотків підприємств відновили продукцію сталі. Ще тільки кілька менших компаній не підписали контракту і в них страйкують робітники далі.

Після покінчення страйку роблять образуючі втрати. Показується, що останній генеральний страйк у сталевій продукції був найдовшим і найдорожчим. Самі втрати в невідплачених платнях робітникам виносять \$210,000,000, а на втримання фабрик в належнім стані досягли суми \$50,000,000. Навіть після повороту робітників до праці продукція сталі не буде в повнім русі й на це треба буде вижидати ще від чотирьох до шести тижнів. Це теж потягне якісь втрати, і тому останній страйк уважають за найбільшу втрату в красивій індустрії за всі часи.

ЛУІС ГОТОВИЙ НА ПЕРЕГОВОРІ З ПІДПРИЄМЦІМ.

Вашингтон. — З огляду, що голова майнерської юнії, Джан Л. Луїс, не явився на конференції, планованій урядовим посередником з власниками вугільних копалин, назрівала думка в урядових колах, щоб наладити спору між власниками й юнією передачі якийсь спеціальний комісії. Такий крок потребуватиме одобрення президента Трумана. Кажуть, що президентові дорадники вже згодилися на такий оборот справи. Якщо б Луїс відкинув таку пропозицію, урядовці думають, що не буде іншої ради, як використати постанову закону Тефта-Гартлі про заборону страйку з огляду на крайню необхідність. Однак Луїс, під час свого побуту в Нью Йорку, заявив, що він готовий на переговори з власниками копалин, а це вводить в блуд урядові кола. Він сказав, що буде в своїм бюрі у Вашингтоні в понеділок ранку і там буде вижидати приходу підприємців.

ПРЕЗИДЕНТ ВІДНОВЛЯЄ ЗАКЛИК ЗА ЗВІННЯННЯ ПРАВ.

У промові на Красній Конференції Християн і Жидів у Вашингтоні у п'ятницю 11 листопада президент Труман відновив своє домагання, щоб конгрес ухвалив програму для звільнення громадянських прав з огляду на конституцію Злучених Держав, яка таку рівність гарантує. При цій нагоді президент обговорив справу релігійних вольностей і толеранції і сказав на адресу Росії, не називаючи її по імені, що в різних частинах світу права людини і свободи релігії нарочно топчуться і здавлюються. Людей переслідують за їхню віру, а держава послугується релігією як своїм зброям. Така поведінка „водить нове варварство, далеко жорстокіше від страхіт старинних часів“.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД НЕ ДАРУЄ ВОРОГАМ НАЦІ.

Вже третій раз пробує федеральний уряд позбутися з Америки австралійського уродженця Гері. Р. Бріджеса, який приєднався до комуністів і здобув провід в юні докових робітників на Західному побережжі. Цим разом він має стати перед судом за кривоприсягу, яку він поповнив під час старань за здобуття американського громадянства перед чотирма роками. Він тоді підприсягою відпекався членства в Комуністичній партії, а департамент справедливості, на підставі інформації призначених Федеральним Бюром Інформації доводити, що він був тоді членом. Роправа проти Бріджеса заповіджена на понеділок 14 листопада.

На понеділок заповіджено теж розправу перед федеральним судом у Нью Йорку проти Джудити Коллон і Валентина Губичева за крадіж тайних паперів в ціллях шпигунства. Коллон ставала вже раз перед федеральним судом у Вашингтоні за крадіж тайних паперів і дістала 40 місяців тюрми. Тепер відповідатиме ще наспілку за советським шпигом Губичевом, якому вона передала тайні документи з департаменту справедливості, де вона була бюровою силою.

ОВВІНУВАЧУЄ ПОЛЬСЬКИЙ КОНСУЛЬТ В УТЕЧІ АНСЛЕРА.

Вашингтон. — Сенатська підкомісія оприлюднила свідчення колишнього урядовця польської корабельної лінії Гдиня-Америка в справі втечі німецького комуніста Гергарда Айслера кораблем цієї лінії. Урядовець Антоні Тшечельський каже, що він був членом дирекції корабельного підприємства і чув, як президент лінії, Роман Кутильоровський негайно після відїзду корабля Ватори з Айслером поїхав до польського консуляту і там сказав з радістю консулеві Янові Галевічові: „Нам удалося!“ Тшечельський заявив перед комісією, що він про це знає з певних джерел, яких комісія не оприлюднила.

„ПОВСТАНЦІ УКРАЇНИ ПОЧУЮТЬ ГОЛОС АМЕРИКИ“

ПЕРЕДОВА АМЕРИКАНСЬКА ГАЗЕТА ПРО ПОШИРЕННЯ
ПОВСТАНЧИЙ РУХ В УКРАЇНІ. НАЗИВАЄ „ІСТОРИЧНОЮ
БРЕХНЕЮ“ СОВЕТСЬКІ ТВЕРДЖЕННЯ ПРО УКРАЇНСЬКУ
СПІВПРАЦЮ З НАЦІСТАМИ

Нью Йорк, 14 листопада. Місцевий Герад Трибюн у вчорашньому недільному виданні надрукував в редакційній частині велику та багато ілюстровану статтю Ансела Е. Талберта про „широкий і добре зорганізований проти-советський підпольний рух“ в Україні, до якого, починаючи від 20-го листопада, доходить „Голос Америки“ в рідній українській мові, про яку ще царський міністер в 1863 році говорив, що її „не було, нема і не може бути“. Стаття написана з великим знанням справи та на підставі інформації, одержаних автором від „представників цього підпілля, які в останньому прибули з Європи та були привані на Конгресі Американців українського походження“. При цій нагоді автор згадує теж про „1,000,000 українців в Злучених Державках і сотні тисяч в Канаді“, яким президент Труман в своєму посланні до Конгресу висловив признання за їх допомогу своїм братам за морем, що не мають можливості користуватися добродійствами вільного суспільства. Автор твердить, що „в Україні — на території між Чорним, М'орським, Карпатами, Доном і властивою Росією — потягом останніх трьох років мала місце серія ударів між військами українського демократичного підпілля та військовими частинами Советської Росії і її сателітів“. Для боротьби проти українських повстанців Кремль вважав за необхідне вислати таких тузів свого Політбюра як Лазарь Каганович в підсоветський Україні та ген. Сверчевський в Польщі. Цего останнього з цілою охороною злікавдував відділ Української Повстанчої Армії під командою полковника Хріна, що ще й досі веде свою акцію в Україні. Для боротьби з українськими повстанцями були вислані в Україну теж численні дивізії советських військ. Згадавши про перехід одного відділу УПА в американську зону Німеччини, автор твердить, що „протягом останніх 12 місяців не було в Україні повстанської акції на більшу скалю. Члени українського підпілля, здаючи собі справу, що вони не можуть змагатися прямо зі советським військовим потугою, обмежилися до партизанської активності малими групами, в кількості 9 до 11 осіб“. Автор твердить: „Хоча офіційна советська пропаганда намагалася представити український націоналістичний рух як твір Адольфа Гітлера, який перед війною явно посягав по врожайні лани України та намагався безуспішно здобути українців до походу проти большевизму, є очевидним, що це, історично, є фальшивим твердженням“. Автор в дальшому покликається на „видатний американський авторитет в справах української історії і літератури“, на проф. Кларенса Маннінга з Колумбійського університету, та його твердження доводити історичну відрубність України від Московії та її боротьбу проти російського імперіалізму, згадуючи, що власне ці твердження проф. Маннінга ви-

кликали таку лють Москви проти нього. Він переводить аналогію царської і советської імперіалістичної політики у відношенні до України і на закінчення стверджує: „Хоча українські делегати в Об'єднаних Націях заперечували наявність будь-яких розривів в їх ніби-то рідній країні (натяк, що Україну в О.Н. репрезентують росіяни — прим. Ред.), безперервна серія советських повідомлень протягом післявоєнних років про арешти та виконання вироків смерті на українських націоналістах, виявляють брехню цих заперечень. Члени американсько-української культурної групи переконані, що радіопрограми Голосу Америки матимуть глибокий наслідок в Україні та готові створити тріск в цій найбільш вразливій частині за залізною завісою“.

БРИТАНСЬКІ ВІЙСЬКА З ГРЕЦІ БУДУТЬ ПЕРЕ- НЕСЕНІ НА КИПР.

Сальоніка, Греція, 14 листопада. — З британських військових кол повідомлено, що британська Друга Бригада, яка тепер стаціонує в цьому місті, буде до кінця цього року евакуйована на острів Кипр.

ВЖИТОК АТОМОВОЇ СИЛИ З АМЕРИКИ НА МИРНІ ЦІЛІ

Вашингтон, 13 листопада. — Висліка радіоізотопів на мирні цілі в світі потроїлася впродовж двох останніх років, як це виявила Комісія Атомової Енергії. Ізотопи, як бічний продукт при продукції атомових бомб в Злучених Державках, видається до понад 300 університетів, шпиталів і лабораторій у 41 стейтах і територіях, а кількість способів для їх вжитку зростає. Крім Америки дістають ізотопи ще 150 установ у 21 чужинних країнах. Програма висилання ізотопів закордон була започаткована в серпні 1946 р. Досі вислано понад 7,000 посилок ізотопів. Комісія твердить, що придатність ізотопів є найважливішим вислідом дотеперішнього розвитку атомової енергії.

В Злучених Державках ідуть далі розшуки придатності атомової енергії в ділянці медицини, медичної діагностики, біології, промислу і рільництва. Досі найважливішу прислугу роблять ізотопи в лікуванні недуги пістряка (рака). Тепер поширено вжиток ізотопів на виключення шкідливих наслідків укушень різних оवादів, головню в тропікальних околицях в Нігерії й Британській Західній Африці.

ПРЕЗИДЕНТ ОБІЖУЄ ДОПО- МОГУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ЗЕМ- ЕЛЬ ІЗРАІЛЯ

Сан Франциско. — Привіт президента на конвенції жидівських Сіоністичних Жінок Гадасса обіжувє допомогу Америки при розвитку відсталіх околиць Ізраїля.

ГЕН. СМІТ: УКРАЇНЦІ ЗАКОРДОНОМ НАДІ- ЄЮ НА ВИЗВОЛЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Генерал Волтер Ведел Сміт, бувший американський амбасадор в Москві, твердить в своїх споминах, що велика маса української еміграції збільшує надії українського народу на визволення та що сильні націоналістичні настрої в Україні є одною з найбільших загроз для советської імперії. Спомини ген. Сміта, п. з. „Моїх три роки в Москві“, друкуються тепер уривками в Нью Йорк Таймсі та в журналі „Повст“. В розділі, надрукованому в недільному виданні Н. Й. Таймсу, ген. Сміт пише м.і. про советську гістерію на міжнародному терені проти скинцальців та вияснює: „Советський уряд здає собі справу з першого джерела про методи поліційної держави, або які за посередництвом своїх рідних і приятелів в Советському Союзі одержують і проголошують інформації того роду. Комуністи здають собі справу з ворожості більшості тих людей, які самі або їх родини потерпіли від поліційно-державної системи. Ці люди племяють націоналістичні сентименти і негайно включаються в естонські, литовські, лотиські й українські націоналістичні організації, які продовжують давати деяку надію на майбутню незалежність і волю та які борються комунізм закордоном...“

АЧЕСОН ЗАПОВІДАЄ „ВСЮ МОЖЛИВУ ДОПОМОГУ“ ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Бонн, Німеччина, 14 листопада. — Державний секретар Дін Ачесон, під час своїх перших офіційних відвідін в столиці новоствореної західно-німецької Федеративної республіки, пообіцяв її урядові „всю можливу допомогу“ Злучених Держав та висловив надію, що недале-

кі наради трьох західних високих комісарів з німецьким урядом „причиняться у великій мірі до розвитку і відбудови Німеччини“. Секретар Ачесон відвідав Німеччину після наради міністрів закордонних справ трьох західних великих держав в Парижі, а спостерігачі стверджують, що його поведінка і розмови під час цих відвідін мали характер не високого представника окупаційної потуги, але союзника до союзника. Ачесон прибув до Бонну потягом та в товаристві високого комісара МекКлоя та цілого ряду інших високих американських представників. На залізничній станції його привітали канцлер німецької республіки, д-р Конрад Аденауер, та около 2,500 місцевого населення. Щірі овації німців свідчили, що вони покладають на Америку свої великі надії. Ачесон відбув розмову з президентом Німеччини, Теодором Гейсом, урядом, а також з представниками опозиційної соціалістичної партії. Всі вони склали через Ачесона Злучених Державках та їх народів подяку за дотеперішню допомогу в найчорнішій добі німецької історії. На нарадах в Парижі міністри закордонних справ Злучених Держав, Британії і Франції погодилися — як відомо — прийняти Західну Німеччину до об'єднаної європейської сім'ї вільних народів та припинити дальшу програму розбірки німецьких фабрик. Подробіці в цих справах мають бути обговорені і встановлені окремими нарадами між західними високими комісарами та німецьким урядом.

ПРОТИ-СОВЕТСЬКІ РОЗ-
КИДКИ В БЕРЛІНІ.
Берлін, 14 листопада. — Вчора в советському секторі Берліна розкинено тисячі листочок, з наголосками в роді: „Геть з комуністичною диктатурою!“, „За волю Східної Німеччини!“ і т. п. Розкидки появились один день після того, як місцева комуністична преса повідомила про арешт 17 молодих комуністів за здогадний „тітоїзм“.

ТАЄМНІ НАРАДИ ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Варшава, 14 листопада. — Сьогодні тут закінчилася сесія Центрального Комітету польської комуністичної партії, що її окутано строгою таємницею. Польське радіо і преса ще досі али словом навіть не згадала про ці важливі наради. Кордон мундураної і таємної поліції сильно охороняв будинок нарад, не дозволяючи закордонним кореспондентам навіть зупинятися в його безпосередньому віддаленні. В закордонних колах видивгається здогад, що на засіданні „вичищено“ Гомулку та інших лідерів, підозрілих в „тітоїзмі“.

СОВЕТСЬКА БАЗА ПІДВОД- НИХ ЧОВНІВ НА АДРІА- ТИКУ.

Београд, 14 листопада. — Західна розвідка подала до публичного відома, що Совети мають свою базу для підводних човнів на острові Сасоно, де Адриатик лучиться зі Середземним Морем. Остров належить до Альбанії. Ця вістка потверджує раніші повідомлення альбанських вітківців. Останні з них стверджують, що залога советських підводних човнів свобідно проходить по вулицях Вальони.

М. Дурделла.

МАРА КОМУНІЗМУ

ОСНОВНИК І РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНИХ
У. Ш. ВІСНИК ПРО КОМУНІЗМ

ЧАСТИНА ДРУГА.

3)

5. „Щає ос'ячує засоби”.

„По - большевицьки”, „по-гітлерівськи” чи „по-фашистськи” означає вживання засобів без розбору — добрі вони чи злі, моральні чи аморальні. Жорстокі (бо „сильні”) большевики, гітлерівці чи фашисти уважали себе надто великими, щоб зв'язувати себе якими-сь моральними законами, якимись „сентиментальними”, м'яким розриванням помірних засобами етичними і неетичними. Все, що на їхню думку служило „вищій правді” (а сюди може підтягнути, що хочете), є добре. Морд на холодно, найогидливіший злочин в очах культури ХХ століття, стає найбільш улюбленим засобом в руках тих, вище всякої моралі стоячих, „надчоловіків”.

Я вже вказав (у першій і другій частинах цієї праці), що цей „жорстокий бо сильний” надчоловік насправді ніщо інше, як дика божівельна тварина.

Тут хочу звернути увагу на практичну сторону цього питання, а саме, які практичні наслідки має засада „ціль ос'ячує засоби” в боротьбі проти комунізму. Підкреслю п'ять головних пунктів у цьому напрямі.

1. Большевики, щоб виправдати свій терор, стараються вказати, що „противна сторона також уживає терору, прикритого фіговим листом демократії. Очевидно всякий терористичний крок чи пропалганда таких кроків по стороні проти-большевицької — це вода на млин-большевикам, де скріплює їх внутрішню та збільшує їхні п'яті колони. Мовляв, капіталісти хочуть витеребити нас, то вже ліпше витеребимо їх!

2. Досвід з трактуванням полонених червоноармійців гітлерівцями в останній війні показав, що дикі розстріли, морення голодом і холодом спинили дальший наплив полонених та скріпили большевицький фронт. „Два рази в зуби” як метод поборовавання комунізму (перед збройним зуларом чи після нього) має такі самі наслідки. Комуністичні ідеї сидять в голові, а не в зубах. Треба зв'язати за дещо тяжку роботу, щоб ті ідеї з голови вигнати. Ідеї диктатури поб'є тільки промтивна ідея — ідея свободи. Удар по зубам впливає на ідеї, як молот на розпалене залізо.

3. Засадничо ні тюрми, ні тортури своєї цілі не досягають, бо дух сильніший за тіло, а мучеництво має силу притягальну. Передреволюційна Франція, передреволюційна Росія та Советська це підтверджують. Щоб зламати духа большевики впроваджують отруту в свої жертви. Тоді ця жертва, наркотиком позбавлена волі, все потакує і на смерть іде байдуже. У Львові гітле-

рівські жертви військовим кроком машерували на площу смерті та без найменшого спротиву, як манекіни, виконували кожну команду до останньої хвилини. Тільки отрута зробила їх безвільними, а ніякі тортури.

4. Кажуть нам, що сила, а не мораль, рятує у політичному світі. Саме ця засада копає гріб для справжньої життєвої сили кожного народу. Шпенглерівська містерія каже, що ніби кожний нарід має свій молодечий, далі спільний з вікни старечий вік і сходять зі сцени. Але не ця містерія винесла упадок старинного Єгипту, Греції, Риму та інших народів, але саме ця засада, що „сила рятує політикою” а не мораль, яку в часі упадку ті народи визнавали. Аморальність, без характерності, насильство розсаджує нарід асереди, робить його жертвою своїх власних пороків.

Треба відрізати ті країни, де насильство, а не мораль, рятує не тільки в політиці, а і в кожній ділянці життя, від тих країн, де діється навпаки, де мораль, закон, пошанування гідності людини та його права до життя й щастя мають вирішальний голос. Треба відрізати гітлерівську Німеччину та Советську Росію з їхнім насильством та терором від Англії чи Америки з їхньою мораллю та пошаною закону, хоч як та мораль та закон недосконалі.

Чи може будемо пережовувати большевицьке харкотиння, повторюючи за ними під їхньою диригентською паличкою, що в ЗДА також панує насильство, а не мораль, що там „немає ідеї” (е тільки доляр!), і т.д. Сила — так, але сила, оперта на моралі суспільній, на пошануванні власних законів, прийнятих народом, на свободі індивідуальності і т.д. Немає сили понад цю силу. Визнаючи насильство за право сильного, ви схвалюєте та узаконюєте тюрму, тортури, терор, під якими знаходитеся.

5. Якщо ви визнаєте засаду, що ціль ос'ячує засоби, то не можете мати довіру у нікого в нічому. Ми ж знаємо, що ви не відступите перед ніякою брехнею чи крадіжкою, брехливим доносом, фальшивим свідченням, провокацією, підкупством, підступним холодним мордом, все це у вас освячений засіб, якщо на вашу думку це потрібне для вашої „вищої цілі”. А без взаємного довіри суспільство, ані ніяка інша організація існувати не можуть. Навіть між двома найбільшими приятелями дружба мусить урватися, якщо один з них побачить, що другий стосує засаду ос'ячування всяких засобів.

(Дальше буде)

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ

Поміч найбільше потребуєчим

З багатьох наших еміграційних організацій, що повстали після другої світової війни у Західній Європі — ідея „Української Санітарно-Харитативної Служби” без сумніву виправдала її існування. Діяльність цієї організації сягає до перших початків існування сучасної української еміграції. Сотні тисяч різного роду, скитальців, тобто тих, що після війни відмовилися повертатися на Батьківщину, та певне майбутнє заставило наших гуманітарних діячів створити організацію, яка заопікувалася би скитальцями, зокрема хворими, інвалідами, полоненими, вдовами та сиротами. Згідно з прийнятим у світі звичаєм створено для цієї цілі Український Червоний Хрест, як загально визнану організацію в часах воєнного лихоліття. Та існування цього роду організації, яка зазвичай є побудована на державному принципі, зустрічалася зі значними перешкодами, іншим стереженням деяких чужих чинників. Тож по кілька місяців діяльності з формальних правних причин треба було дати їй іншу зовнішню форму. По узгодженні з Апостольським Візитатором греко-католицької Церкви для українців в Західній Європі, Апостольський Візитатор згідно з прислужуючим йому правом дав згоду на перебрання провінції і опіки над червонохресною організацією, що її тепер переіменовано на „Українську Санітарно-Харитативну Службу”. Тим самим була і на майбутнє забезпечена підтримка згаданої організації. Також Українська Автокефальна Православна Церква на еміграції погодилася ваяти УСХС під свою опіку та протекторат.

Продовжуючи традицію і працюючи Українського Червоного Хреста — УСХС має за завдання: а) зберігати фізичне і моральне здоров'я української еміграції, б) нести потребуєчим жертвам війни матеріальну допомогу і правну опіку. Виконуючи ці завдання, УСХС співпрацює з іншими українськими центральними установами і організаціями, що мають подібні завдання і цілі. Впровадженні повних чотирьох літ своєї діяльності УСХС виконувала і досі виконує свої важкі та відповідальні завдання. Її діяльність найкраще ілюструють цифри. І так праця УСХС в рр. 1948-49 у всіх трьох організаційних зонах Німеччини представляється от так:

Допомога діяльність: 1. Хворі. УСХС має зареєстрованих понад 2,300 хворих на туберкульоз. За цей час виплачено їм допомоги на суму 45,736 RM (у тому є 6,700 з фонду ЗУАДК на протези). 3. Вдови і сироти. Їм виплачено допомог на суму 31,050 RM і 1,497 NM. 4. Політичні в'язні — виплачено допомог на суму 9,659 RM і 1,168 NM. 5. Воякам УПА — виплачено допомог на суму 337,005, RM і 7,647 NM. 6. Іншим допомог виплачено 12,044 RM і 3,299 NM. Крім того УСХС давала велику допомогу потребуєчим в харчах і одягах.

Медицино-санітарна праця: Заходом УСХС приміщено 435 туберкульозних хворих до санаторій і лікарень. 1866 особам туберкульозно хворим устійно-не степені захворювання, у 821 інвалідів встановлено відсоток непрацездатності, іншим хворим в кількості 5,510 осіб подано лікарську допомогу. Крім того УСХС несла безкоштовно допомогу ліками. І так видано: 11,643 ампул, 118,937 таблеток, 18,43 гр. спорозкованих ліків, 646 кгр. трану. Особливою ділянкою праці УСХС була моральна і правна опіка, зокрема над інвалідами, полоненими, сиротами.

Розуміючи вагу власної червонохресної організації, українське громадянство не жаліло своїх пожертв на її благодійні цілі тим більше, що до потреб її з особливою увагою ставилися Апостольський Візитатор Кир Іван.

Тепер, коли українська еміграція в Європі стоїть перед ступеневою ліквідацією ІРО, яке з кінцем червня зг. грудня 1950 р. вповні припинить свою діяльність, потреба дальшого існування та продовження праці УСХС стає тим більше очевидною та актуальною. На останньому засіданні Головної Ради УСХС з 10.7. д.р. прийнято в цій справі окрему резолюцію, в якій сказано, що УСХС треба за всяку ціну зберегти, бо вона є спільним добром української політичної еміграції. Водночас Головна Рада УСХС дала доручення Президії Головної Ради порозумітися з існуючими українськими центральними громадськими організаціями в справі поширення діяльності УСХС на інші країни.

Справа дальшого існування УСХС є загально національною справою. То всеж таки в її існуванні передусім зацікавлені ті, які залишаються в Німеччині. В їх власному інтересі є масовим вступленням в

члени УСХС дати їй твердий ґрунт. Масове членство УСХС тим більше побажане, що УСХС, як червонохресна організація муситиме діяти навіть в тому випадку, коли б інші громадські організації в Німеччині з цих чи інших причин перестали б існувати.

Ми певні, що весь український загаль (в Європі, як і поза її межами доцільно як слід вагу та значення УСХС, — своєю всесторонньою підтримкою забезпечить їй дальше існування, пам'ятаючи, що тут саме йде про допомогу найбільше потребуєчим.

Особливий обов'язок приїти з матеріальною допомогою для УСХС а через неї скитальцям, що муситимуть залишатися в Німеччині, тяжить на наших емігрантах, що виїхали вже до гостинних чужих країн. Коли вони, користуючись з матеріальною допомогою чужих держав, успіли виїхати до різних країн та знайти там працю і заробіток, то тепер тим більший моральний обов'язок падає на них — допомогти своїм недавнім товаришам неволі.

М. Зашківський.

ДОСЯГНЕННЯ

(Людичення зі стор. 3-го)

йонів долярів щороку на свої шпигунські організації та утримує загальом 12,800 таємних своїх агентів за кордоном. Цих телеграм вважаємо цілком досить, аби зв'язувати головні досягнення Советів у зовнішній політиці. Тому спинаємось на досягненнях у внутрішній політиці.

Лейк Саксес, 7. червня 1949. — В межах Советського Союзу Росія застосовує від 8 до 14 мільйонів рабів-робітників, сказав заступник американського міністра закордонних справ Вільям Торп на засіданні Соціально-Економічної Ради Об'єднаних Націй.

Женева, 7. червня 1949. — Як видно із звіту міжнародної організації втікачів (ІРО) починаючи з квітня 1948 року понад 150,000 осіб звернулися до ІРО з проханням прийняти їх до таборів. Серед цих „нових” втікачів є між іншими 46,000 поляків, 12,000 мадярів, 14,000 чехів та словаків, 13,000 югославів, 12,000 балтійців та 12,300 українців.

Стокгольм, 7. липня 1949. — Рештки жидів, що їх не встигли зліквідувати гітлерівські душогуби в Україні і Білорусії, dokonують тепер большевики своїми випробованими методами. Жидівські кола в Стокгольмі, що стоять у близьких взаєминах з американською проти-комуністичною Жидівською Лігою, ін-

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД
„СВОБОДИ”

Пожертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи”, потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: п. 25.

Відділ:

Жертви:

Відділ:	Жертви:
Михайло Балабан	\$10.00
Проніж Укр. Спорт Клубу,	
Міо Норк	5.00
Іван Ватацький	5.00
З Листопадових роках в	
Грейт Медов, Н. Дж.	3.00
Ол. Колесниченко, передл.	3.00
Петро Дубоненко	3.00
Покотен Палаз	2.00
Теодор Чорношеский	2.00
Сильвестер Процьків	2.00
Томас Томків	2.00
А. Піхо	2.00
Р. Луштинський	2.00
Іван Заболотний	2.00
Іван Василь	2.00
Дмитро Навол, передл.	1.00
Іван Островський, передл.	1.00
Юрій Антон	1.00
Василь Пилипів	1.00
С. Турчак, передл.	1.00
Іосиф Смишкеняч, передл.	1.00
Г. Жоминський	1.00
Василь Кочмодан	1.00
69 Леопольд Ленчук	5.00
49 Михайло Юречко	2.00

ВЕЛЕТЕНСЬКА СІТКА РАДА-
РУ ДЛЯ ОБОРОНИ КАНАДИ

Отава. — Канада розбудовує велетенську систему радіо-радару для остероги проти можливого нападу з повітря на великі міста й інші важливі об'єкти, як це оприлюднює „Біла Книга”. Радарові станції коштують від \$2,500,000 до \$3,500,000. Вони мають бути установлені так, щоб можна було повідомити про надлітаючі ворожі літаки. Це допоможе для негайного устаткування турбових боєвих літаків і протилетунських гармат.

Біла Книга признає, що небезпека війни між Сходом і Заходом змаліла впродовж останніх 18 місяців, однак Канада на це не зважає, а дальше розбудовує оборонну програму в повних розмірах. Теперішня промислова сила країни для воєнних цілей зросла вдвоє від 1939 р. Важливий натиск кладеться на повітряну силу і тому на будову літаків призначено \$75,000,000, а це майже чотири рази більше ніж у минулому році.

Біла Книга виявляє теж, що оборона Канади є тісно злучена з обороною Західної Європи і творить з нею „одну операцію”. Однак в канадській підбігунівській околиці є окремі оборонні завдання, які Канада перебрала на себе. Канада веде переговори з Злученими Державами в справі зміни договорів про бази в Новій Фундландії.

КУРКУЛЬСЬКА ВІЛІЯ
ЗБІРКА НОВЕЛЬ
ДОКЛЯ ГУМЕННА

Зміст: 1. Пахощі польових квітків; 2. Сосна чекає чуда; 3. Барбос Пятій; 4. Куркульська вілія.

Ціна 15 центів.

Замовлення враз з наслідком слати до:

„СВОБОДА”

P. O. BOX 346.

JERSEY CITY 3, N. J.

УВАГА! — ШІНАГО І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСЬКИЙ ОПЕРОВИЙ АНСАМБЛЬ
під музичним керівництвом ВОГДАНА ПЮРКА

— дасть —

КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА 1949
2:30 пополудніВ SHORIN SCHOOL AUDITORIUM, WESTERN & RICE
Вступ популярний — Тільки \$1.00 від особи.

В концерті виступлять новоприбулі оперові артисти: Лідія Горн, драматичний сопран; Наталія Носенко, ліричний сопран; Ігор Зайферт, тенор; Михайло Міньський, баритон і Михайло Ольховий, бас.

На програму зложатся соля, дуети і групові продукції з українських і чужих опер, українські концерти й народні пісні ще не знай заглавий української публіки в Америці.

Українці! Прийдіть масово на концерт привітати новоприбулих українських співаків-солов'їв.

УВАГА! БІНГЕМТОН-ДЖАНСОН СІТІ

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ ТОВАРИСТВ І ПРАВОСЛ.
ПАРАФІ В ДЖАНСОН СІТІ, Н. П.

— відбудеться —

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИСТОПАДА 1949
(SUNDAY, NOVEMBER 20, 1949)в годині 2-гій пополудні
В УКРАЇНСЬКІМ ГРОМАДСЬКІМ ДОМІ,
43 Downs Ave., Binghamton, N. Y.

Бесідники віча: д-р Володимир Гадан, представник ЗУАДК-Комітету з Філадельфії і Матвій Стахів зі Скрантон. Українці! Доля нашого народу кличе всіх нас до єдиної акції. Так просто прийдіть масово вислухати бесіди і поради, як допомогти тим, що потребуєть допомогти. — Комітет Віча.

НЕВОРОТ ВДЯЧНОГО ГОСТЯ. — Оксана Касенкіна, розпачливий „скок на волю” якої з большевицького консуляту в Нью Йорку минулого року був міжнародною сенсацією, вернулася до лікарні Рузвелта, щоб подякувати лікарям, медсестрам та іншому персоналові лікарні, що нею опікувалися під час її побуту там. На фото Оксана Касенкіна підписує тільки що видану її книжку „Скок на волю” Джанові Інграссі, шоферові амбулансу, що не зважаючи на всі протести советських урядників, врятував її з підвіря советського консуляту, Мексестра Маргарет Ледж пригладється.

